

Ustawa antyterrorystyczna zbiera fatalne oceny

20 maja 2016

Wobec zagrożeń terroryzmu, ten akt prawny miał dawać nam poczucie bezpieczeństwa. Może się jednak stać straszną bronią w rękach niedemokratycznej władzy. Alarmująco krytyczne uwagi zgłosili Rzecznik Praw Obywatelskich i Helsińska Fundacja Praw Człowieka.[S]

Adam Bodnar w swej pisemnej opinii podkreślił, że z ustawy nie należy rezygnować, ale potrzebna jest nad nią pogłębiona dyskusja ze społeczeństwem, ponieważ ingeruje ona głęboko w wolności i prawa człowieka. Wspomniane przez RPO ingerencje należy dostosować do wymogów „Konstytucji RP” poprzez wprowadzenie systemu odpowiednich procedur i gwarancji, które zabezpieczałyby przed łamaniem podstawowych praw obywatelskich, sugeruje rzecznik.[S]

RPO nie podoba się definicja pojęcia „zdarzenia o charakterze terrorystycznym”, dająca możliwość nadinterpretowania różnych zdarzeń w przestrzeni publicznej, podobnie jak uznaniowość szefa ABW w tworzeniu wykazu osób podejrzanych o działania terrorystyczne. Rzecznik krytycznie wypowiedział się o braku kontroli działań specsłużb choćby post factum. Budzi jego niepokój możliwość wydalania cudzoziemców z terytorium Polski jedynie na podstawie podejrzeń o zakazaną działalność, negatywnie również ocenia możliwość aresztowania na podstawie „uprawdopodobnienia popełnienia, usiłowania lub przygotowania do popełnienia przestępstwa o charakterze terrorystycznym”. [S]

Równie szeroki zakres uwag zgłosiła Helsińska Fundacja Praw Człowieka, zwracająca również uwagę na dowolność interpretacji szeregu pojęć, na podstawie których spec służby mogą podejmować decyzje skutkujące daleko idącymi naruszeniami podstawowych praw obywatelskich. HFPC jest również

zaniepokojona brakiem kontroli działań struktur siłowych podczas realizacji proponowanej ustawy. Mówiąc krótko, dwie najważniejsze instytucje zajmujące się obroną praw człowieka w Polsce wskazały na niesłuchanie istotne uchybienia w projekcie ustawy, która może mieć wpływ na życie setek tysięcy ludzi.[S]

Poza wspomnianymi w opiniach RP0 i HFPC uwagami, ustawa przewiduje, że w dniach 7-10 lipca obowiązywać będzie zakaz spontanicznych zgromadzeń, służby uzyskają prawo do rejestrowania obrazu i dźwięku bez zgody sądu, oraz wyjęcie spod procedury przetargowej firm obsługujących szczyt NATO. Piotr Kaleta (PiS) w odpowiedzi na krytykę odpowiedział, że „nie mamy innego wyjścia, bo nie mamy czasu”. O wyborze Polski na zorganizowanie kolejnego szczytu NATO zdecydowano w 2014 roku.[S]

Fundacja Panoptikon przesłała wczoraj na ręce Marszałka Sejmu apel 40 organizacji społecznych i ponad 8 tysięcy obywateli, którzy wyrazili zaniepokojenie treścią projektu ustawy o działaniach antyterrorystycznych. W apelu domagają się rezygnacji z najbardziej niebezpiecznych rozwiązań zawartych w projekcie, jak np. blokowania stron internetowych, czy możliwości prowadzenia kontroli operacyjnej (np. podsłuchy) wobec cudzoziemców bez zgody sądu. Oczekują też, że posłowie podejmą decyzję o zorganizowaniu w sprawie projektu wysłuchania publicznego.[FP]

Poza apelem fundacja przekazała też Marszałkowi Sejmu szczegółową opinię do projektu, w której krytykuje zarówno pospieszny tryb prac, z pominięciem konsultacji publicznych, jak i szereg niezgodnych z „Konstytucją RP” ograniczeń praw i wolności. Projekt zwiększa uprawnienia Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (np. w zakresie dostępu do danych przechowywanych w rejestrach publicznych takich jak NFZ), nie wprowadzając jednocześnie mechanizmów silnej i niezależnej kontroli nad ich realizacją. Projekt przewiduje również możliwość zablokowania „danych informatycznych mających związek ze zdarzeniem o charakterze terrorystycznym”, co w praktyce może oznaczać

nawet blokowanie przekazów medialnych informujących o atakach terrorystycznych.[FP]

Dziś już wiadomo, że ustawa nie wejdzie w życie 1 czerwca br. a większość przewidzianych w niej rozwiązań nie zostanie wdrożona przed Światowymi Dniami Młodzieży. Uchwalona ustawa antyterrorystyczna zostanie jednak z nami na długo i będzie miała istotny wpływ na standard przestrzegania praw i wolności człowieka w Polsce.[FP]

Źródła: Strajk.eu [S], Panoptikon.org

Kompilacja 2 wiadomości: WolneMedia.net